

?

JOSEPHUS II.
*Rom. Imperator
 semper Augustus
 manu sua aratrum
 ducit*

*Vorstellung wie
 Ihro Kayserl.
 Majestät Josephus
 II. persönlich
 dem Pflug regiret*

MO. GAZDASÁGA, KORMÁNYZATA A 18. SZÁZADBAN

11.A | 2025. okt. 14.

1. A Habsburg Birodalom tartományai

(1794-ig Belgium területe is, Dél-Lengyelország és Bukovina csak 1772-től)

2. Mezőgazdaság

← emberek 90%-a

- eltérő fejlettségi szint (volt M. Kir.: legfejlettebb ↔ volt Hódoltság)

- két, háromnyomásos rendszer – ?

vetésforgó – ?

= ugar bevetése lóherével, lucernával (Holl. $\approx$ 1600k;
Mo. $\approx$ 1800→)

- nagybirtok – majorsági gazd.: jobbágy robotja

└ eladás

export

- lassú modernizálás ← népességnöv.

– nemesített fajták

ló (Bábolna, Mezőhegyes)

mangalica

– burgonya → népelelmezés →

→ éhínségek leküzdése

3. Ipar

alapvetően céhes – kevés manufaktúra létesül

merkantilista kettős vámrendelet: Mária T., 1754

- ← Szilézia elvesztése
- ← m. nemesség adómentes

TK 116/9.

a) külső vámhatár: H. Bir. köré – ?

- m. gabona nem mehet a H. Bir.-mon túlra

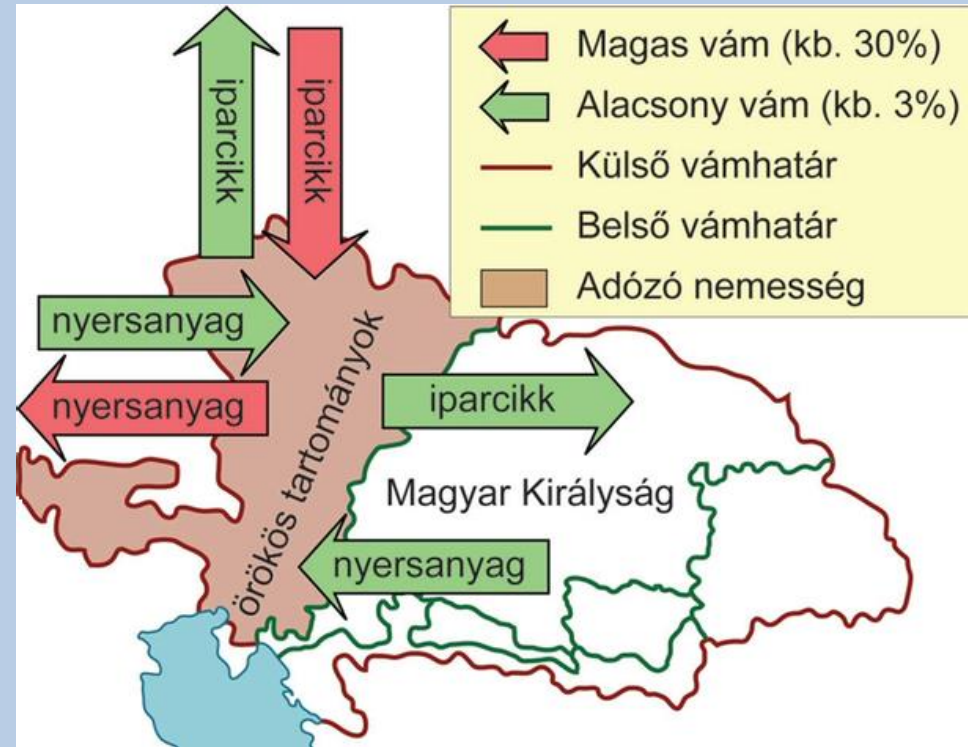
b) belső vámhatár:

Mo./többi tartomány – ?

- Cseho., Au. számára védővám

+ : van biztos piac

– : egyoldalúvá tesz

4. Felvilágosult abszolutizmus

felvilágosult színezetű reformok – ?

- merk. gazd.
- új módszerek: krumpli (II. J. – adókedvezmény)
- oktatás, egészségügy szervezése

L ? L ?

1777 1769: a Tudományegyetem orvosi kara

- vallási türelem
- egyházak háttérbe szorítása
- nemesek megadóztatásának terve
- jobbágyság érdekeinek védelme

abszolutisztikus eszközök – „az uralkodó a nép első szolgája”

cél: felzárkózni a fejlett Ny-hoz

tipikusan: Habsburg Bir.

Poroszo.